خبرهایی که نمی‌بینید

۲ خبر خوش آقای رئیس‌جمهور

دیروز (چهارشنبه) سیدابراهیم رئیسی، خبرهای خوشی در حوزه‌های مختلف برای مردم داشت. صدور دستور ویژه برای پیگیری ساخت ورزشگاه جدید در تهران و کاهش رشد نقدینگی از ۴۲ درصد در آغاز دولت به ۲۵ درصد تا پایان سال، ۲ خبرخوش رئیس‌جمهور بود.

قوانینی برای حمایت از سربازان

فاطمه محمدبیگی، رئیس فراکسیون جوانی جمعیت مجلس در توییتی درباره قوانین مصوب مجلس یازدهم درحمایت از سربازان، نوشت: افزایش حدود ۳ برابری حقوق سربازان و پیش‌بینی اعتبار ۲ هزارمیلیاردتومانی برای وام خوداشتغالی آنها ازجمله قوانین تصویب شده دراین زمینه است.

خبرهایی که نمی‌بینید

مرد آلمانی ۵۹ ساله به ۷۷۵ مورد کودک‌آزاری متهم شد

نخستین جلسه محاکمه یک مرد ۵۹ ساله آلمانی متهم به ۷۷۵ مورد سوءاستفاده جنسی از ۲ کودک در یک بازه زمانی ۱۰ ساله برگزار شد؛ قربانیان خواهر و برادر هستند که در زمان شروع جرایم به‌ترتیب ۹ و ۱۰ سال سن داشتند. پایگاه «دی‌پی‌ای» اعلام کرد که متهم درصورت مجرم شناخته شدن با محکومیت به حبس طولانی مواجه خواهد شد.

معضل بی‌خانمان‌ها در فرانسه در آستانه برگزاری المپیک

شبکه سی‌ان‌ان از طرح دولت فرانسه برای جابه‌جایی بی‌خانمان های شهر پاریس و انتقال آنها به حومه و مناطق حاشیه‌ای شهر خبر داد. منتقدان دولت می‌گویند که این طرح در راستای برگزاری المپیک ۲۰۲۴ و بخشی از آمادگی فرانسه برای برگزاری این رقابت‌های بین‌المللی و به‌منظور حفظ وجهه شهر در مقابل هواداران تیم‌ها و ورزشکاران است.

گزارش

تیرهای جنجالی علیه اتباع افغانستان

«جنوب تهران در محاصره افغانستانی‌ها»، «۷۵ درصد زایمان‌های تهران و حاشیه تهران مربوط به زنان افغانستانی است» و «۸۰ درصد مدارس کشور به‌خاطر حضور اتباع افغان دوشیفته شده‌اند» تنها بخشی از تیرهای جنجالی این روزهاست.

دشمن و مشخصا آمریکا و اذناب او نیاز به بحران دارند و اساسا یک رژیم بحران‌زی هستند و در این فضاست که می‌توانند اهداف شوم خود را عملی کنند. روشن است که یکی از بهترین زمینه‌های ساخت این بحران، پروژه افغان‌هراسی است؛ طرحی که پادزهرش توجه به واقعیات ارتباط میان این دو ملت است.

پی‌نوشت ۱: همه مباحث گفته شده، منافاتی با ساماندهی مهاجرت افغانستانی‌ها به ایران با توجه به منافع ملی ندارد. این ضرورتی است که سال‌هاست مطالبه عمومی است که باید مدنظر مسئولان امر قرار گیرد.

پی‌نوشت ۲: آمارها همگی از کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل است.

روابط فرهنگی، تمدنی و تاریخی بین ایران و افغانستان برای امروز و دیروز نیست.

شاید شاخص‌ترین این اشتراکات زبان مشترک و محبت اهل‌بیت(ع) باشد. شاعران افغانستانی متعددی در ایران رشد کرده‌اند و بسیاری از آنها هم گمنام هستند. تشکیل لشکر فاطمیون از سوی دیگر شاهدی بر این گفتار است. سال‌هاست که این اشتراکات سبب شده ایرانی‌ها، میزبانان خوبی برای نزدیک به ۵ میلیون مهاجر افغانستانی باشند. افغانستانی‌هایی که به دلایل امنیتی و اقتصادی و گرفتاری‌هایی که سال‌هاست با آن درگیرند، ایران را به‌عنوان یکی از مقاصد مهاجرت خود انتخاب می‌کنند. این مهاجرت که پس از روی کار آمدن طالبان شیب تندتری به‌خود گرفته است، مسئله مهاجرت را وارد فاز جدیدی کرده است.

برخلاف ذهنیت برخی، عمدتا (نزدیک به ۸۵ درصد) هم به شکل قانونی وارد کشور ما می‌شوند. غالبا هم مشغول کارهایی می‌شوند که مورد اقبال ایرانیان نیست؛ مثلا نزدیک به ۶۰ درصد آنها کارگر ساختمان و مزارع هستند؛ البته مردم مظلوم و دوست‌داشتنی افغانستان، با توجه به هوش سرشاری که دارند در حوزه‌های علمی در ایران هم درخشیده‌اند و در همین سال گذشته در کنکور کارشناسی ارشد، ۳ رتبه اول این کنکور، از افغانستانی‌ها بودند. دفاع از حرم اهل‌بیت(ع)، زمینه‌ای شد تا این اشتراک فرهنگی و عقیدتی خود را بهتر نشان دهد و نزدیک به ۱۰ هزار شهید و مجروح از لشکر فاطمیون، سندی بر صدق مدعای افغانستانی‌ها در محبت به اهل‌بیت(ع) بود.

نیاز دشمن به بحران‌سازی

حال چه می‌شود که در این فضای همدلی و دوستی دیرینه میان این دو کشور، یکباره و بدون هیچ بهانه و اتفاق روشنی، در فضای مجازی و رسانه‌ها، مسئله اخراج افغانستانی‌ها مطرح می‌شود و پروژه افغان‌هراسی کلید می‌خورد؟! به روشنی می‌توان این مسئله را در همان فضای راهبرد بحران پشت بحران، که رهبر معظم انقلاب اخیرا به آن اشاره داشتند، تحلیل کرد. دشمن نیاز به ایجاد بحران‌های متعدد در ایران دارد. طبعا یکی از بهانه‌ها می‌تواند همین ماجرا باشد که ای‌وای چه نشسته‌اید که ایران را افغان‌ها تصرف کرده و ۳۵ درصد جمعیت ایران را تشکیل داده‌اند و خطر حمله مجدد اشرف افغان می‌رود! آمارهای خلاف واقع که گویا در فضای مجازی کاملا مرسوم است را مطرح و ترس و واهمه عمومی درست می‌کنند.

از سویی، معدود برخوردهای زننده با عزیزان افغان را به‌عنوان برخورد مردم ایران و جمهوری اسلامی، به خورد مردم افغانستان می‌دهند و از سوی دیگر، در ذهن مردم ایران هم این موضوع را جامی‌اندازند که اگر مشکل اشتغال در کشور داریم به جهت حضور میلیونی افغان‌ها در ایران است که منابع و یارانه‌های ایرانی‌ها را استفاده می‌کنند. به‌عنوان مثال ساعت ۱۷:۳۰ دیروز (چهارشنبه)، بی‌بی‌سی فارسی در یک گزارش دوپهلو به بررسی مهاجرت افغانستانی‌ها به ایران و طرح بحث از جانب موافقان و مخالفان حضور آنها در ایران پرداخت. در این مستند، موج مهاجرت افغان‌ها را بعد از تسلط طالبان، نسبت به گذشته دو برابر اعلام کرد. از قول وزیر کشور آمار آنها را ۵ میلیون نفر دانست. از قول وزیر آموزش و پرورش، محصلان آنها را ۳.۵ درصد یعنی حدود ۶۰۰ هزار نفر اعلام کرد. این گزارش به حضور رو به گسترش آنها در مجامع عمومی مثل مترو و بوستان‌های تهران نیز پرداخت. اما از طرفی نیز به حقوق ناکافی افغانستانی‌های دارای مجوز سکونت و حتی زاده ایران هم پرداخت؛ از جمله عدم‌برخورداری از حداقل تراکنش بانکی برای امورات صنفی‌شان. این گزارش گفت که مخالفان حضور افغانستانی‌ها از اسلامی‌تر شدن جامعه ایران می‌ترسند! و می‌گویند حکومت، عامدانه راه را برای حضور آنها باز گذاشته است. سپس ادعا کرد موافقان می‌گویند که اینان همزبانند و با توجه به موج مهاجرت ایرانیان به خارج از کشور، به حضور آنها نیاز است.

پشت پرده افغان‌هراسی

رواج برخی هشتگ‌های نژادپرستانه از سوی رسانه‌های معاند در ۲ سوی مرز ایران و افغانستان حاکی از پروژه‌ای برای تضعیف هر دو کشور است

گزارش
رضا عمویی
روزنامه‌نگار

مهاجران افغانستانی از زمان حمله شوروی به کشورشان میهمان ایران بودند ووقتی آمریکا در مهرماه ۱۳۸۱ در واکنش به حملات ۱۱ سپتامبر به افغانستان حمله کرد، بسیاری از کوچه‌ها و معابر ایران شاهد حضور مهاجران نورسیده‌ای بودند که از جنگ جدید در کشورشان به ایران پناه آورده بودند. در آن زمان شاه‌بیت بسیاری از رسانه‌های ایران و حتی در تاکسی‌ها و اماکن عمومی ایران ترانه معروفی بود که پشت سر هم تکرار می‌کرد: «سرزمین من خسته خسته از جفایی...». «سرزمین من» از ماندگارترین ترانه‌هایی بود که در وصف افغانستان سروده شد، از دردهای این سرزمین دردمند و از خانه‌به‌دوشی و آوارگی مردمانش گفت و در میان ایرانیان ماندگار شد. اما این روزها هشتگ‌هایی مانند #اخراج_افغان‌ها و... ایجاد شده‌اند؛ هشتگ‌هایی که در موارد متعددی حتی با اعتراضات زیادی از جانب شهروندان ایرانی روبه‌رو شده است.

آتش‌تهیه شبکه‌های ضدایرانی

بخشی از مسئولیت آتش‌بیاری در معرکه قومیتی و نژادپرستانه در دوسوی مرز ایران و افغانستان این روزها برعهده رسانه‌های غیرایرانی در لندن است. در این میان شبکه‌های تلویزیونی «بی‌بی‌سی فارسی» و «من‌وتو» و «رادیو فردا»، نقش پررنگی در برجسته‌سازی خبرها و گزارش‌های جهت‌دار با اهداف قومیتی و نژادپرستانه دارند.

بی‌بی‌سی فارسی

این شبکه متعلق به وزارت خارجه انگلیس است و در گزارش‌های متعددی تلاش دارد تا به مشکلات افغانستانی‌های ساکن ایران دامن بزند و یا شهروندان افغانستانی را مقابل ایرانیان قرار دهد.

تحریک ایرانیان علیه افغانستانی‌ها

۱ **غیرعادی جلوه‌دادن حضور ۶ هزار زندانی افغانستانی در ایران:** حدود یک ماه پیش، مدیرکل کنسولی وزارت امور خارجه ایران به ارائه آماری از وضعیت شهروندان خارجی محبوس در ایران پرداخت و در این میان از آنجا که بیشترین شهروندان خارجی ساکن ایران، اهالی افغانستان هستند، به‌صورت طبیعی نیز بیشترین حجم زندانیان خارجی در ایران متعلق به شهروندان افغانستانی است. بی‌بی‌سی تیتر خبر خود درباره حضور ۶ هزار زندانی افغانستانی در ایران را به گونه‌ای تحریک‌آمیز منتشر کرد که در نگاه اولیه آمار غیرطبیعی و عجیب به‌نظر می‌رسید.

۲ **تلاش برای القای نگرانی به ایرانیان:** بی‌بی‌سی همچنین میزگردی را با عنوان «حضور گسترده افغان‌ها در ایران؛ فرصت یا تهدید؟» تهیه و در آن برنامه مجری تلاش کرد تا حضور مهاجران افغانستانی را تهدیدی برای ایران توصیف کند. درحالی‌که در هر کشوری، مهاجران از همه کشورها هم می‌توانند دارای فرصت و هم تهدیدات خاص خود باشند.

تحریک افغانستانی‌ها علیه ایرانیان

۱ **القای عدم‌انجام امور اداری مهاجران افغانستانی در ایران:** بی‌بی‌سی همچنین در گزارش‌هایی تلاش داشته تا نارضایتی مهاجران افغانستانی در ایران را برجسته کند. ازجمله در گزارشی به مراجعه بی‌نتیجه مهاجران افغانستانی به ورزشگاهی جهت دریافت کارت سرشماری اشاره کرده و ناراحتی مهاجران افغانستانی از این موضوع در جنوب تهران را پررنگ کرده است. این در حالی است که به‌طور کلی سرشماری و ساماندهی مهاجران در هر کشوری کاری زمان‌بر است و نمی‌توان انتظار داشت این کار در یک روز انجام شود.

۲ **برجسته‌کردن نارضایتی مهاجران افغانستانی از امور بانکی در ایران:** با وجود آنکه طی یک سال گذشته برخی امکانات بانکی در اختیار مهاجران افغانستانی قرار گرفته، اما بی‌بی‌سی فارسی در گزارشی هیچ اشاره‌ای به این امکانات نکرده و گلایه مهاجر افغانستانی از عدم‌انجام امور بانکی‌اش را بازنشر کرده است.

۳ **اخراج مهاجران افغانستانی از ایران:** اگرچه جلوگیری از فعالیت و عبور از مرز برای مهاجران غیرقانونی در همه کشورها امری مرسوم است، اما بی‌بی‌سی در خبری با عنوان «اخراج ۷۵۰۰ مهاجر در ۶ روز» تلاش داشته این موضوع را غیرعادی جلوه دهد. این در حالی است که این خبر بخشی از نقل‌قول رسمی فرمانده مرزبانی استان خراسان رضوی به خبرنگاران بوده است.

۴ **دستگیری مهاجران افغانستانی در ایران:** در همه دنیا ساماندهی منطقه‌ای اتباع مهاجر کاری طبیعی و قانونی است، اما بی‌بی‌سی فارسی در گزارش خود بدون اشاره به برنامه‌ریزی وزارت کشور ایران برای ساماندهی اتباع خارجی در استان‌های مختلف به ممنوعیت اقامت اتباع افغانستانی در کرمانشاه اشاره کرده و تلاش داشته تا دستگیری اتباع توسط پلیس در کرمانشاه را پررنگ و نوعی هراس‌افکنی برای مهاجران افغانستانی ایجاد کند.

شبکه من‌وتو

شبکه لندن‌نشین «من‌وتو» در چند سال گذشته تلاش داشته تا نوعی افغانستان‌هراسی را در میان ایرانیان ترویج دهد. این شبکه به براندازان منتسب به خانواده پادشاهی سابق ایران وابسته است.

تحریک ایرانیان علیه افغانستانی‌ها

تأکید چندباره به تابعیت افغانستانی متهمان حادثه تروریستی شاهچراغ(ع): تلویزیون «من‌وتو» در خبری جهت‌دار به اعدام ۲ تروریست حادثه اول شاهچراغ در ملأعام با تابعیت افغانستانی اشاره می‌کند، درحالی‌که اعدام در ملأعام برای مجرمان بزرگ در ایران صرف‌نظر از ملیت ایرانی یا غیرایرانی، بارها انجام شده و اجرای این مجازات‌ها ارتباطی با ملیت مجرمان ندارد. این شبکه در گزارش خود چندبار تأکید دارد که مجرمان حادثه شاهچراغ از اتباع افغانستان بوده و سعی بر پررنگ کردن تابعیت مجرمان دارد؛ موضوعی که القای نوعی نگاه منفی در جامعه ایرانی نسبت به مهاجران افغانستانی را به همراه خواهد داشت.

تحریک افغانستانی‌ها علیه ایرانیان

۱ **دستگیری مهاجران بی‌حجاب:** در ایران قانون حجاب صرف‌نظر از ملیت افراد برای همه الزامی است، ولی شبکه من‌وتو در خبری جنجالی به نقل از مدیرکل امور اتباع و مهاجرین خارجی استانداری قم به دستگیری اتباع بی‌حجاب و اخراج آنان اشاره کرده است. این در حالی است که اجرای قانون حجاب در ایران ارتباطی با ملیت افراد ندارد.

۲ **محدودیت ورود مهاجران افغانستانی به اماکن تفریحی:** اعمال محدودیت برای ورود شهروندان غیرایرانی و مهاجران به اماکن تفریحی اقدامی غیرقانونی است که چندی پیش از سوی یک پیمانکار خصوصی در یک مجموعه تفریحی شمال تهران اعمال شده بود. همان زمان این اقدام با واکنش منفی مقامات مسئول مواجه و محدودیت ورود برای مهاجران افغانستانی پس از چند روز برداشته شد. با این حال، شبکه من‌وتو همان چند شب محدودیت را مانند یک محدودیت همیشگی برای مهاجران افغانستانی ساکن در ایران به تصویر کشیده است.

رادیو فردا

رادیو فردا به‌عنوان یک ایستگاه رادیویی فارسی‌زبان، شاخه ایرانی رادیو اروپای آزاد/ رادیو آزادی به شمار می‌رود و بودجه آن توسط دولت آمریکا پرداخت می‌شود. این رسانه شنیداری که چندسالی است شبکه تلویزیونی نیز راه‌اندازی کرده، همسو با دیگر رسانه‌های غیرایرانی گزارش‌های جهت‌داری را درباره مهاجران افغانستانی در ایران تهیه کرده است.

۱ **برجسته‌سازی واکنش نژادپرستانه به مهاجران افغانستانی:** رادیو فردا در جریان نماز عیدقربان امسال تلاش کرد تا واکنش‌های منفی برخی کاربران درباره این آیین مذهبی را برجسته سازد ولی در عین حال، هیچ اشاره‌ای نکرد که نماز عیدقربان یک آیین دینی و مذهبی مشترک میان ایرانیان و مهاجران افغانستانی است.

۲ **پررنگ کردن محدودیت برای مهاجران افغانستانی در کرمانشاه:** مانند شبکه بی‌بی‌سی، رادیو فردا نیز بدون اشاره به برنامه‌ریزی کارشناسی برای آمایش سرزمینی مهاجران افغانستانی، در خبری تلاش کرد تا ممنوعیت حضور مهاجران افغانستانی در کرمانشاه را نوعی بدعت و رفتار فراقانونی نشان دهد.

کاربران بی‌هویت با دستور کار ایجاد شکاف در جامعه ایرانی

صرف‌نظر از رسانه‌های بیگانه، به نظر می‌رسد افرادی که بر آتش خصومت نژادپرستانه در دو سوی مرز افغانستان و ایران می‌دمند، برخلاف ادعاها چندان دل در گروی تاریخ و جغرافیای ایران ندارند، وگرنه کدام منطق و عقلی می‌پذیرد که یک پارسی‌زبان دیگر پارسی‌زبانان را بیگانه بنامد؟ نگاهی به برخی کاربران فضای مجازی که هشتگ‌های قومیتی را ترویج می‌دهند، حکایت از آن دارد که اغلب آنان دارای گرایش‌های براندازانه هستند و در موارد متعددی حتی فاقد هویت مشخص هستند و در واقع بی‌هویتند. برخی از آنان خود را افغان‌زاده جا می‌زنند و بعضی دیگر، با ماسک کاربران انقلابی - مذهبی به افغان‌هراسی دامن می‌زنند. با این حساب می‌توان ترویج شعارهای نژادپرستانه ضدایرانی و ضدافغانستانی را «دستور کار جدید پیاده‌نظام قدرت‌های خارجی» برشمرد که تجزیه و تضعیف هر دو کشور ایران و افغانستان هدف نهایی‌شان است. تردیدی نیست که اگر امروز اینگونه کاربران در فضای مجازی با نوشته‌های نژادپرستانه علیه افغانستانی‌ها می‌نویسند، فردا همین دستور کار را علیه دیگر قومیت‌های ایرانی مانند آذری، عرب، لر و فارس به‌کار خواهند گرفت. آنان دستور کارشان نه برای ملت ایران، بلکه برای نابودی هویت ایران است.

پروژه تازه برای ملتهب‌سازی فضای جامعه

محمد سرگزی؛ رئیس فراکسیون حقوق بشر و نماینده سیستان و بلوچستان در مجلس

برای بررسی موج تازه‌ای از افغانستان‌هراسی که طی روزهای اخیر از سوی برخی جریان‌های معاند دامن زده می‌شود، باید این نکته را به یاد داشت که آنان همواره به دنبال ملتهب کردن فضای جامعه و بهره‌برداری‌های ضدامنیتی از آن هستند. با توجه به اینکه در ماه‌های اخیر شاهد شکست تلاش‌های پیگیرانه آنان برای بی‌ثبات‌سازی کشور بوده‌ایم، اکنون پروژه جدید «افغانستان‌هراسی» را کلید زده‌اند و می‌کوشند با ایجاد شکاف‌هایی در جامعه، برای کشور و نظام «تهدید امنیتی» ایجاد کنند. در واقع سناریویی که طراحی شده، این رویکرد را پیگیری می‌کند که در داخل کشور، مردم را در مقابل اتباع افغانستانی قرار دهند و نقشه‌های ضدامنیتی خود را جامه‌عمل بپوشانند. بر این اساس باید با درک حساسیت‌های موجود در این زمینه، از اقدام‌ها و تصمیم‌های احساسی و عجولانه خودداری کرد و موضوع مهم «ساماندهی اتباع افغانستانی» را براساس مناسبات قانونی درنظر گرفته شده، پیگیری کنیم. نکته مهم دیگر این است که موضوع حضور اتباع افغانستانی در کشور مربوط به امروز و دیروز نیست و طی سال‌های گذشته همواره مطرح بوده است. اکنون اما دولت سیزدهم می‌کوشد با تدارک ساز و کارهای مناسب، برای ساماندهی این افراد اقدام کند؛ موضوعی که به نظر می‌رسد به مذاق برخی خوش نیامده است و به فضاسازی در این زمینه روی آورده‌اند. اتخاذ چنین رویکردی از سوی دولت را باید به فال نیک گرفت. در مجموع باید درنظر داشت اتباعی که به‌صورت قانونی در کشور حضور دارند، نه تنها «تهدید امنیتی» برای کشور به حساب نمی‌آیند، بلکه می‌توانند «فرصت» باشند. بنابراین نباید تحت‌تأثیر فضاسازی‌ها با هدف ملتهب کردن فضای جامعه قرار گرفت.

اتباع قانونی افغانستان ظرفیت مهمی برای اقتصاد ما هستند

شهریار حیدری؛ نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی

موضوع حضور اتباع افغانستانی در ایران را باید از ۲ نظر مورد بررسی قرار داد؛ نخست اینکه، مهاجران افغانستانی همسایه ما و مسلمان هستند و تحولات و جنگ‌های ۴۰ سال اخیر در این کشور، آنان را وادار به مهاجرت به ایران کرده است. بسیاری از آنان از مبادی قانونی وارد کشور شده‌اند و «کارت سبز» اقامت دارند و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و... برای زندگی آنان نیز از سوی دولت انجام شده است. این عده از مهاجران افغانستانی، مانند شهروندان ایرانی از منابع و زیرساخت‌های موجود استفاده می‌کنند. منظر دوم، اما مربوط به آن مهاجرانی است که به‌صورت غیرقانونی وارد کشور می‌شوند. قاعدتا با توجه به اینکه تردد آنها به کشور ضابطه‌مند نیست و طی سال‌های اخیر هم افزایش قابل توجهی داشته است، می‌تواند آسیب‌ها و چالش‌هایی را به‌دنبال داشته باشد که ضرورت انجام برنامه‌ریزی‌های لازم از سوی دستگاه‌های دولتی را دوچندان می‌کند. حضور غیرقانونی جمعیت قابل توجهی از اتباع افغانستانی در کشور در بخش‌های اقتصادی و امنیت داخلی می‌تواند آسیب‌هایی را به همراه داشته باشد و عزم دولت برای ساماندهی اتباع افغانستانی از این منظر، اقدامی ضروری است. از سوی دیگر اما نباید تحت‌تأثیر فضاسازی‌ها با هدف تهدید جلوه دادن همه اتباع افغانستانی درایران قرار گرفت. اتباع قانونی حاضر ظرفیت‌های مهمی برای اقتصاد کشور به حساب می‌آیند که باید به‌صورت مطلوبی از آنها استفاده کرد. در این میان سازمان‌های بین‌المللی هم باید به وظایف خود در این حوزه عمل کرده و شرایط مناسب برای بازگشت آنان به وطن‌شان را فراهم کنند.

لزوم اقدام برای ساماندهی مهاجران افغانستانی

محمدصالح جوکار؛ رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس

ضرورت ساماندهی اتباع بیگانه و به‌ویژه مهاجران افغانستانی، موضوعی است که طی دهه‌های گذشته همواره مطرح بوده و به اتخاذ رویکرد جدید و مؤثری نیاز دارد تا شاهد کاهش آسیب‌های موجود در این زمینه باشیم. در این میان نکته اینجاست که نباید تحت تأثیر فضاسازی‌ها در این زمینه قرار بگیریم. باید درنظر داشت مهاجرت، پدیده‌ای چندوجهی است که کشورها براساس سیاست‌های اصولی خود در حوزه‌های مختلف، اقدام به سیاستگذاری می‌کنند. بنابراین نگاه در این حوزه باید «فرصت‌محور» باشد و با نگاه به اهداف و مقاصد مورد نظر کشور، در این حوزه اقدام کرد. قانون جدیدی که کمیسیون امور داخلی کشور با محوریت «تشکیل سازمان ملی مهاجرت» درحال کار روی آن است، می‌تواند نقشی اساسی در ساماندهی اتباع بیگانه و به‌ویژه افغانستانی‌ها ایفا کند. در این میان موضوع وضعیت مهاجران افغانستانی را باید از ۲ منظر مورد بررسی قرار داد؛ یک بخش مهاجران قانونی هستند که اطلاعات هویتی و محل اقامت‌شان مشخص است. اما بخش دیگری از این جمعیت افرادی هستند که به صورت غیرقانونی وارد کشور شده‌اند و اطلاعات مربوط به آنان در هیچ بانک اطلاعاتی وجود ندارد؛ وضعیتی که باید اقدام‌های لازم برای ساماندهی آن انجام شود. در شرایط کنونی، دولت و مجلس عزم قابل‌قبولی برای ساماندهی وضعیت مهاجران افغانستانی دارند. بر این اساس لایحه دولت در این زمینه با طرح مجلس ادغام شد و با تشکیل «شورای راهبردی مهاجرت» با حضور دستگاه‌های مختلف و مسئولیت وزارت کشور، می‌توان این وضعیت را ساماندهی کرد.

پشت‌پرده ایجاد گسل‌های ایرانی- افغانستانی

محمود عباس‌زاده‌مشکینی؛ عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس

به راه انداختن موج جدیدی از «افغانستان‌هراسی» در کشور پشت پرده‌هایی دارد که باید مورد توجه قرار گیرد؛ رویکردی که پیش از این هم مسبوق به سابقه بوده و در مقاطع مختلف شاهد نمودهای مختلفی از آن بوده‌ایم. علاوه بر اینکه جریان‌های معاند و ضدانقلاب می‌کوشند با ایجاد گسل‌هایی میان جامعه و اتباع افغانستانی، چالش‌های امنیتی برای جمهوری اسلامی به‌وجود آورند، نباید از نقش پیدا و پنهان دولت آمریکا در این زمینه هم غافل ماند. بررسی عملکرد آمریکا در افغانستان طی سال‌های گذشته، نشان می‌دهد شکست واشنگتن در دستیابی به اهدافش در این منطقه، زمینه‌ساز در پیش گرفتن رویکردهایی به منظور گسل‌سازی در مناسبات ۲ ملت شده است. باید درنظر داشت که یکی از اهداف آمریکایی‌ها از اشغال افغانستان، ایجاد یک پایگاه مطمئن برای خود در منطقه بود، اما این هدف با شکست سنگینی مواجه شد و مجبور شدند این کشور را مفتضحانه ترک کنند. آنها اکنون به‌دنبال این هستند که با تهدیدسازی دوجانبه، فضای امنیتی تازه‌ای در منطقه به‌وجود آورند، غافل از اینکه افغانستان ظرفیت و آمادگی تبدیل شدن به تهدیدی برای ایران را ندارد و ایران هم تهدیدی برای افغانستان به شمار نمی‌رود. براین اساس، طراحی‌های تازه برای تهدید جلوه دادن اتباع افغانستانی در ایران و ملتهب کردن فضای جامعه هم دستاوردی برای آنان به همراه نخواهد داشت. اگرچه ساماندهی حضور اتباع افغانستانی در کشور ضروری است، اما باید درنظر داشت که نباید نگاه «تهدیدمحور» در این زمینه غلبه پیدا کند.

گرافیک: همشهری/ مجید اصغری

۵ دستاورد دیپلماسی ایرانی در نیویورک

رایزنی‌های دیپلماتیک ایران در حاشیه مجمع‌عمومی سازمان‌ملل نشان‌دهنده هدف‌گذاری چندوجهی تهران در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی است

گزارش ۲
علیرضا احمدی
روزنامه‌نگار

حضور اخیر وزیر امورخارجه ایران در نشست مجمع‌عمومی سازمان‌ملل به فرصتی طلایی برای پیشبرد راهبردهای مدنظر جمهوری‌اسلامی در حوزه سیاست‌خارجی تبدیل شد و رایزنی‌های گسترده حسین امیرعبداللهیان با همتایان خارجی خود و برخی چهره‌های بین‌المللی دربرگیرنده طیف وسیعی از عرصه‌ها و اهداف سیاسی –اقتصادی است. رایزنی‌های فشرده امیرعبداللهیان نشان‌دهنده دیپلماسی فعالی بود که تهران با هدف دستیابی به اهداف چندوجهی در دستور کار قرار داد که در ادامه به بررسی آنها می‌پردازیم:

۱. مذاکرات برجامی

مذاکرات برجامی به سیاق سال‌های اخیر، یکی از مهم‌ترین موضوع‌های مطرح‌شده در حاشیه برگزاری مجمع‌عمومی سازمان ملل بود. از یک‌سو وزیر امورخارجه ایران در نشستی با جمعی از سفرا و دیپلمات‌های بازنشسته آمریکایی تأکید کرد درصورت جدی بودن واشنگتن، می‌توان شاهد جمع‌بندی مذاکرات در کوتاه‌مدت و بازگشت همه طرف‌ها به تعهدهای خود بود و ازسوی دیگر، انریکه مورا هماهنگ‌کننده مذاکرات رفع تحریم‌ها پس از دیدار با علی باقری‌کنی، مذاکره‌کننده ارشد ایران، تأکید کرد سیاست اتحادیه اروپا همچنان رسیدن به توافق با ایران در زمینه رفع تحریم‌ها و مسائل هسته‌ای است. نکته‌ای که در دیدار امیر عبداللهیان با جوزف بورل هم مورد تاکید قرار گرفت. این گزاره‌ها از استمرار رایزنی‌ها به‌منظور گشودن روزنه‌های تازه به‌سوی دستیابی به توافق در مذاکرات برجامی حکایت دارد. در روزهای اخیر هم قطری‌ها نسبت به ازسرگیری مذاکرات ابزار امیدواری کردند.

۲. توسعه مناسبات تجاری و اقتصادی

گسترش مناسبات تجاری و اقتصادی، از اصلی‌ترین رویکردهای مدنظر در رایزنی‌های تیم دیپلماتیک جمهوری‌اسلامی طی روزهای اخیر بود. وزیر امورخارجه ایران در دیدار با همتایان خود از کشورهای مختلف جهان، بر آمادگی تهران به‌منظور گسترش هرچه بیشتر همکاری‌های تجاری و اقتصادی تأکید کرد.

در جریان دیدارهای امیرعبداللهیان با همتایان خود از کشورهای آفریقایی، آمریکای‌لاتین و همچنین آسیایی، دیپلماسی متوازن جمهوری‌اسلامی به‌مثابه ابزاری مؤثر، درخدمت تحقق کلان‌راهبردهای اقتصادی، ازجمله خنثی‌سازی تحریم‌ها قرارگرفت.

۳. احیای روابط دیپلماتیک با ۲ کشور

رایزنی‌های چند روزه وزیر امورخارجه ایران در حاشیه مجمع‌عمومی سازمان‌ملل با ۲ دستاورد دیپلماتیک قابل‌توجه نیز همراه بود؛ ازسرگیری روابط جمهوری‌اسلامی با ۲ کشور جیبوتی و مالدیو. در جریان دیدار وزرای امورخارجه ایران و جیبوتی در نیویورک بود که ۲ کشور تصمیم گرفتند روابط دیپلماتیک خود را ازسر بگیرند؛ روابطی که از دی‌ماه ۱۳۹۴ قطع شده بود و اکنون ۲ طرف گام‌های مؤثری در مسیر احیای مناسبات دوجانبه برداشته‌اند. ازسوی دیگر به‌دنبال نشست وزرای خارجه ایران و مالدیو در مقر سازمان‌ملل، ۲ کشور در بیانیه‌ای مشترک، روابط دیپلماتیک خود را از سر گرفتند. در این بیانیه تأکید شد که ۲ طرف تصمیم گرفته‌اند همکاری‌های خود را در زمینه‌های مختلف تقویت کنند.

۴. گسترش روابط با جهان‌عرب

تعمیق مناسبات با دولت‌های عربی از یک‌سو و از سوی دیگر ارتقای روابط دیپلماتیک با برخی کشورهای این حوزه، از دیگر محورهای رایزنی‌های رئیس دستگاه دیپلماسی کشور در حاشیه مجمع‌عمومی سازمان‌ملل در نیویورک بوده‌است که به اعتقاد کارشناسان می‌تواند ترسیم‌کننده چشم‌انداز تازه‌ای در مناسبات منطقه‌ای باشد. امیرعبداللهیان در روزهای اخیر با همتایان خود از مصر و اردن گفت‌وگو کرد؛ دیدارهایی که با تأکید ۲ طرف بر آمادگی به‌منظور گسترش هرچه بیشتر مناسبات دوجانبه همراه بود. این دیدارها بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های عربی منطقه داشت و کارشناسان، رایزنی‌های انجام شده در نیویورک را مقدمه‌چینی مؤثری به‌منظور عادی‌سازی هرچه سریع‌تر روابط ایران با مصر و اردن ارزیابی کردند.

۵. نقش‌آفرینی مؤثر منطقه‌ای و بین‌المللی

نقش‌آفرینی مؤثر تهران در تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی یکی از برجسته‌ترین نمودهای رایزنی‌های انجام شده در مقر سازمان ملل‌متحد بوده‌است. در چنین شرایطی، اعلام آمادگی ایران برای گسترش تعاملات جهانی و منطقه‌ای در چارچوب سازمان‌های بین‌المللی، از اصلی‌ترین محورهای فعالیت تیم دیپلماتیک ایران در نیویورک بود. برهمین اساس هم بود که ایران برای نقش‌آفرینی به‌منظور پایان بحران در اوکراین اعلام آمادگی کرد.

ازسوی دیگر برگزاری نشست «مجمع تمدن‌های کهن» با حضور ۹ کشور، فرصت مناسبی را برای تقویت قدرت نرم این کشورها فراهم کرد. گسترش فعالیت‌های مشترک ایران و سازمان همکاری اسلامی نیز وجه دیگری از نقش‌آفرینی منطقه‌ای و بین‌المللی ایران بود که در نیویورک ظهور و بروز یافت.

هشتگ

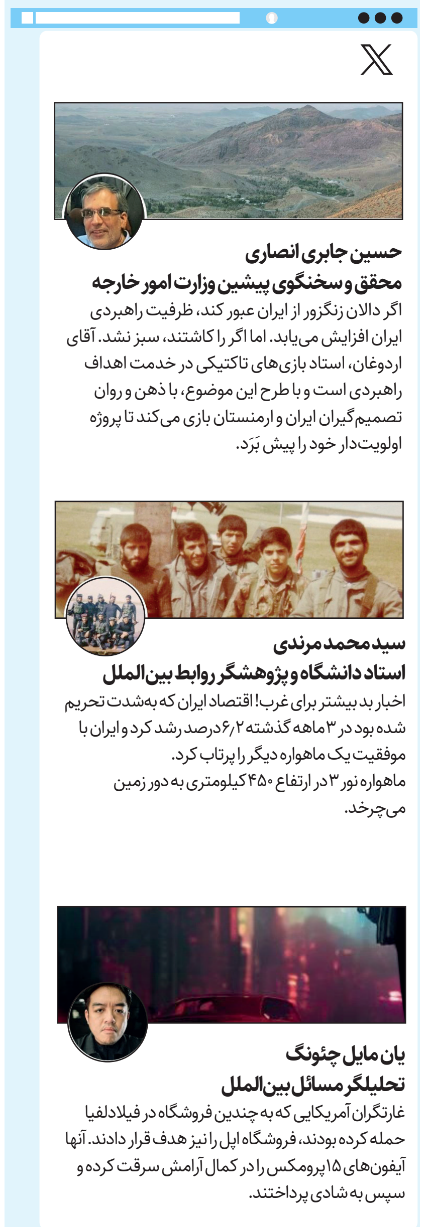

حسین جابری انصاری
محقق و سخنگوی پیشین وزارت امور خارجه

اگر دالان زنگزور از ایران عبور کند، ظرفیت راهبردی ایران افزایش می‌یابد. اما اگر را کاشتند، سبز نشد. آقای اردوغان، استاد بازی‌های تاکتیکی در خدمت اهداف راهبردی است و با طرح این موضوع، با ذهن و روان تصمیم‌گیران ایران و ارمنستان بازی می‌کند تا پروژه اولویت‌دار خود را پیش بَرَد.

سید محمد مرندی
استاد دانشگاه و پژوهشگر روابط بین‌الملل

اخبار بد بیشتر برای غرب! اقتصاد ایران که به‌شدت تحریم شده بود در ۳ ماهه گذشته ۶٫۲ درصد رشد کرد و ایران با موفقیت یک ماهواره دیگر را پرتاب کرد.
ماهواره نور ۳ در ارتفاع ۴۵۰ کیلومتری به دور زمین می‌چرخد.

یان مایل چئونگ
تحلیلگر مسائل بین‌الملل

غارتگران آمریکایی که به چندین فروشگاه در فیلادلفیا حمله کرده بودند، فروشگاه اپل را نیز هدف قرار دادند. آنها آیفون‌های ۱۵ پرومکس را در کمال آرامش سرقت کرده و سپس به شادی پرداختند.

کیوسک

روزنامه واشنگتن تایمز [آمریکا]

فشار برای استعفای سناتور رشوه‌خوار

«جان تستر» و «تامی بالدوین»، ۲ سناتور دمکرات آمریکایی با انتشار بیانیه‌هایی از «رابرت مننذ» بعد از آنکه این سناتور ارشد در اوایل‌ماه جاری میلادی به دریافت رشوه متهم شد خواستند که از کرسی خود استعفا دهد. جان تستر در بیانیه خود نوشت: «من اتهامات دقیق علیه سناتور مننذ را خوانده و آنها را شدیدا ناراحت‌کننده تشخیص دادم. اگر چه سناتور مننذ هم همچون هر آمریکایی دیگری شایسته یک محاکمه عادلانه است، معتقدم او باید به‌خاطر اعتماد مردم به سنای آمریکا استعفا دهد.» سناتور بالدوین نیز در بیانیه خود اتهامات مطرح شده علیه مننذ را «آزاردهنده» خواند.

روزنامه فاینننشال تایمز [انگلیس]

شکایت علیه آمازون

کمیسیون تجارت فدرال آمریکا، یک شکایت ضدانحصارطلبی علیه آمازون تنظیم و این فروشگاه آنلاین بزرگ را متهم کرده است که با سرکوب رقابت، به مصرف‌کنندگان آسیب می‌زند. این شکایت که دادستان‌های کل ۱۷ ایالت به آن پیوسته‌اند، پس از ۴ سال تحقیقات، در واشنگتن که ایالت خانگی آمازون است، تنظیم شده است. کمیسیون تجارت فدرال آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد: این کمیسیون و شرکای ایالتی آن، می‌گویند که اقدامات آمازون، به این شرکت اجازه داده است مانع از آن شود که رقیبان و فروشندگان قیمت‌ها را پایین بیاورند و کیفیت را برای خریداران تنزل داده است.